

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 26. novembra 1879.

O b s e g: Kmetijstva zadeve v državnem zboru. — Shod vinorejcev in vinska razstava na Dunaji. (Dalje.) — Da kokoši pozimi rade jajca ležejo. — Malo znan vzrok, da včasi čebele mrjó. — Gospodarske novice. — Žale žene. — Slvansko slovstvo. — Kdo dela razpor? — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Kmetijstva zadeve v državnem zboru.

Kmetijstvo je — vsaj tega ne more nihče tajiti — glavni steber naši avstrijski državi; ono pa je tudi najkrepkejša straža, da prekucijske nakane ne razrušijo stanja državnega. Kmetijski stan reprezentira zato povsod pravi in zdravi konservativizem (vzdržanje države), zoper katerega rovajo liberalci, brezverci in kakor se sicer imenujejo sebični rogovileži.

Čisto naravno je tedaj, da naši slovenski poslanci spadajo v stranko konservativno nasproti onim, ki si dandanes po krivem prilastujejo ime „liberalnih naprednjakov“.

Ker dolzih 16 let ti liberalci, ki so gospodovali v dunajskem državnem zboru, niso na prid kmetijstvu prav nič storili, ampak ves čas le narodom pogubno politično slamo mlatili in zlati bob le svojim pristašem v steno metali, se je zdaj tudi v tem oziru stvar na bolje obrnila. Konservativna stranka, ki ima zdaj vsaj nekoliko večino v zbornici poslancev, deluje na to, da se v prihodnje ne zanemarjajo kmetijstva važne zadeve.

Da bi se zbornici poslancev to delo polajšalo, so poslanci, ki spadajo v klub *) desnega središča, kateremu je načelnik grof Hohenwart, osnovali še posebni „kmetijski klub“, ki ima razpravljati kmetijska vprašanja, predno pridejo v obravnavo zbornici poslancev. V ta klub so stopili poslanci Bärenfeind, grof Barbo, grof Borelli, grof Brandis, knez Croy, baron Dipauli, Dobelhamer, Fischer, prelat Fröschel, dr. Viktor Fuchs, baron Giovanelli, baron Gödel, pl. Hornuzaki, Karlon, Klun, Nabergoj, Neumayr, Noska, Oberndorfer, dr. Oelz, dr. Poklukar, grof Pozza, Ruf, Schmiedbauer, vitez Schneid, vitez Styrzsa, Thurnher, dr. Vitezić, prošt Wieser, pl. Zallinger, Zehetmajer in Zettelberger. Ta klub si je 14. dne t. m. za svojega prvomestnika izbral poslanca Thurnhera, poslanca Dobelhamerja za namestnika, poslanca Karlona in Kluna pa za zapisnikarja.

Koj v tej prvi seji je klub v obravnavo vzel jako važno zadevo, namreč pretres vprašanja: „kakošne posledice izvirajo iz neomejenega razkosevanja

*) Klub je angleška beseda in po naše pomeni toliko, kot ožja družba. Ker je beseda klub prav navadna beseda v političkem slovarju, si jo moramo prilastiti tudi mi Slovenci, ki se s političkimi zadevami bavimo.

zemljišč z ozirom na blagostan kmetijskih prebivalcev“, in je dr. Poklukarju in Styrzsi naročil, naj to vprašanje temeljito prevdarita in v prihodnji seji klubu poročata. V to sejo pride tudi pogovor o složbi zemljišč in pa o kmetijskih nadzornikih, ki so nastavljeni uže v nekaterih deželah.

Treba se nam zdí, tem vrsticam dodati še nekaj, kar kaže, kako časnikom ustavoverske stranke nobena laž ni predebela, da bi je ne poslali med svet po svojem principu: „calumniare audacter, semper aliquid haeret“. Tako je ustavoverska dunajska „Deutsche Zeitung“ v uvodnem članku od 21. dne t. m. razglasila skozi in skozi neresnično novico, da poslanci konservativne stranke na vse kriplje delajo na to, da se uravnava zemljiškega davka brez konca in kraja zavleče, a nalašč zamolči načela, katerih se o tej zadevi drži zborniški odbor, kateremu je razprava o uravnavi zemljiškega davka izročena. Ker dotičnemu davkovskemu odboru ne more vse eno biti, ali se iz njegovih sej laž ali resnica trosi po svetu, je odbor poslal časniku „Vaterland“ pojasnilo, katero, kakor beremo v 320. listu, stvar vse drugače razklada, kakor jo je razglasil gori navedeni ustavoverski časnik. Iz tega pojasnila vidimo, da konservativna stranka ne stoji na stališču ustavovercev, katere edino vodi fiskalični ozir, ampak njeno stališče je pravično varstvo kmetijskih posestnikov. Naša konservativna stranka želi in hoče, da se zemljiški davek prav kmalu v novi red spravi, al tega pa noče, da bi se uravnava prenaglila na škodo kmetijstva; poprej tudi se morajo zaslišati pritožbe kmetovalcev, potem še le, ko je vse to v redu, se more pravično določiti stabilna razmera zemljiškega davka. Na to pravično stališče se je odločno vstopil dr. Poklukar in v dotičnem odboru objavil, da na njegovem stališču, ki krepko hoče varovati blagor kmetijstva, stojé tudi vsi poslanci konservativne stranke v klubu kmetijskem.

Shod vinorejcev in vinska razstava na Dunaji.

Poroča prof. Povše.

(Dalje.)

Tudi način odgojitve ni brez vpliva na razvitek te bolezni.